

Succesauteur Alice Hoffman: ‘Het hele bestaan zie ik als een onverklaarbaar mysterie’

Ze is een van de bekendste auteurs van Amerika en mag onder anderen Oprah Winfrey tot haar trouwe fans rekenen. Redacteur Heleen Spanjaard bezocht Alice Hoffman thuis voor een gesprek over familiebanden, mooie verhalen en blauwe reigers.

Zoekend naar het huis van Alice Hoffman heb ik het gevoel alsof ik in een Amerikaanse speelfilm ben beland. Aan weerszijden van de lommerrijke straat in Cambridge, Massachusetts, staan grote houten huizen met een veranda, compleet met de bekende schommelbank en extra hordeur. Hier verwacht je elk moment een fietsende krantenjongen die met een welgemikte worp de krant richting voordeur smijt. In deze buurt wonen louter welgestelde mensen met hoge functies in de aan de overzijde van

de rivier gelegen stad Boston. Of mensen met topposities aan *Harvard*, de prestigieuze universiteit hier in Cambridge. Of een zeer succesvolle auteur, zoals Alice Hoffman. Het huis waarin zij en haar man wonen ligt op een hoek en is in een paarsroze tint geschilderd. “Ja, het is hier prachtig, maar we gaan na 23 jaar toch verhuizen,” vertelt ze als ze mij heeft binnengelaten. Het huis is al verkocht en dat kostte in deze crisistijd geen enkele moeite. “Ze stonden ervoor in de rij,” zegt ze. “Er komt er zelden een in de verkoop. Het zijn oude huizen, wat heel bijzonder is in Amerika. Het onze is van 1840, dus nog van voor de burgeroorlog. In mei verhuizen we naar een kleine plaats, want ik heb behoefte aan een rustiger leven.” Hoffman - die overigens nooit journalisten thuis uitnodigt, maar een uitzonde-

ring maakte voor *Margriet* - gaat me voor naar de met boekenkasten gevulde stijlvolle woonkamer, waar een grote oude hond mij lauw begroet. “Hij is al veertien en hij heeft diabetes en is blind,” zegt ze terwijl ze hem over z’n kop aait. “Ik hoop zo dat hij het nog even volhoudt. We hebben vorig jaar al twee honden aan ouderdom verloren.”

In Amerika is Alice Hoffman een van de bekendste auteurs. Ze heeft een omvangrijk oeuvre op haar naam staan, bestaande uit 23 romans en zeven jeugdromans. Een paar ervan zijn verfilmd, waarvan *Practical Magic* met Sandra Bullock en Nicole Kidman in de hoofdrollen de bekendste is. Magische elementen in haar verhalen zijn karakteristiek voor haar werk. En vaak staat de relatie tussen vrouwen centraal; de band tussen moeders en dochters, tussen zussen, tussen vriendinnen. Zo ook in *De derde engel*, die hier deze week is verschenen. Dit boek zal in het najaar worden gevolgd door haar recentste roman *De duivenhoudsters*, die door literaire critici in Amerika de hemel in werd geprezen en als het hoogtepunt van haar werk wordt beschouwd. *De derde engel* neemt de lezer mee naar drie verschillende ►

‘Toen er borstkanker bij me werd geconstateerd, heb ik alleen maar geschreven. **Puur escapisme**’

periodes: het Londen van 1999 waar Maddy Heller de verloofde van haar zus verleidt, vervolgens naar de vrijgevochten jaren zestig waarin Frieda valt voor een popmuzikant en uiteindelijk naar de behoudende jaren vijftig waarin Bryn haar ex maar niet kan loslaten en de twaalfjarige Lucy verstrikt raakt in het liefdesdrama van de volwassenen. Het is een knap geconstrueerd drieluik waarin iedereen met elkaar verbonden blijkt te zijn. En zoals het een echte ‘Hoffman’ betaamt, bevat ook dit boek magische elementen, zoals de in elk tijdvak terugkerende blauwe reiger. En de geest in de hotelkamer niet te vergeten.

Haar fascinatie voor het magische komt door haar achtergrond, vermoedt Alice, die in 1952 in New York werd geboren als nazaat van gevluchte Russische Joden. “Als kind hing ik aan de lippen van mijn grootmoeder die mij oude Russische sprookjes, fabels en legendes vertelde. Daar ben ik nog steeds dol op; niet alleen omdat ze verrassend waarheidsgetrouw zijn, maar ook omdat daarin de meest onwaarschijnlijke dingen op een volkomen

vanzelfsprekende manier worden gebracht.” Terwijl de hond met een diepe zucht gaat liggen, vraag ik of zij werkelijk gelooft in ‘meer’ tussen hemel en aarde. “Ik sta voor alles open,” is het antwoord. “Het hele bestaan zie ik als een onverklaarbaar mysterie. Er gebeuren toch heel veel raadselachtige dingen die zo uit een sprookje zouden kunnen komen?” Zo kwam de magische blauwe reiger in het boek terecht door een emotionele gebeurtenis in haar leven: “Vlak voordat ik aan deze roman begon, stierf mijn schoonzus, met wie ik heel close was, aan hersenkanker. Zij kwam vaak in ons zomerhuis dat vlak bij een moerasgebied ligt waar veel blauwe reigers broeden. Mijn schoonzusje was dol op die vogels, ze voelde zelfs een spirituele band met ze. Toen haar kist de grond in zakte, vloog er op dat moment heel traag een blauwe reiger over. Dat raakte me zo! Volgens de Joodse traditie ging ik precies een jaar later terug naar haar graf. Ik keek omhoog en precies op dat moment vloog er weer een over. Het was alsof haar ziel even terugkeerde.” Een ander magisch element in het boek is natuurlijk die

derde engel. Tijdens ons leven, zegt een van de personages in haar roman, staat er een engel van het leven op wacht en een engel van de dood. De derde engel is de engel die zich onder de mensen begeeft en die je levenspad sterk kan beïnvloeden. Die engel is degene die je op een onverwacht moment te hulp schiet; iemand die je bij wijze van spreken in je nekvel grijpt en je op het juiste pad zet, die je de kans geeft die je op dat moment nodig hebt. “Iedereen heeft wel zo’n ‘derde engel’-ervaring,” denkt Alice. “Ik heb er zelf meerdere in mijn leven gehad. De schoolbibliothecaresse bijvoorbeeld, van wie ik altijd net zo veel boeken mocht lenen als ik maar wilde. De professor op school die mij een studiebeurs gaf, mij hielp om mijn eerste verhaal te publiceren en die tot zijn dood trouw mijn boeken las. En mijn grootmoeder natuurlijk, die mij zo veel waardevolle verhalen heeft verteld en bij wie ik altijd terecht kon.”

En wellicht ook Oprah Winfrey, die Hoffmans roman *Hier op aarde* uitkoos voor *Oprah’s Bookclub*. “Dat was een geval van *extreme luck*,” glundert ze. “Oprah is met haar boekenclub sowieso van enorme betekenis geweest voor het leesgedrag van Amerikanen en dus ook voor ons auteurs. Voor die *Hier op aarde*-show werd een lunch met lezeressen van mijn boek georganiseerd.” Ze lacht bij de herinnering: “Toen Oprah binnenkwam, stormde een van die vrouwen op haar af - wat eigenlijk best eng was - zakte vervolgens op haar knieën, pakte haar hand en zei: ‘Oprah, ik heb altijd gewenst dat u mijn beste vriendin was.’ Zij reageerde daar heel lief en warm op met: ‘Dank je! En weet je, dat hoor ik eigenlijk wel vaker.’” Sinds *Hier op aarde* is Alice alweer elf romans verder. Ze houdt nu eenmaal van schrijven, ze kan niet zonder. “Het is een soort drug voor me,” zegt ze. “Als het goed gaat, is het alsof je in hogere sferen bent beland. Maar, het is wel *the making of* hoor, waar ik van houd. Van een boek dat af is kan ik nauwelijks genieten. Dat lijkt meer op het gevoel als je een trui hebt gebreid: fijn dat-ie af is en nu ga ik op zoek naar een patroon voor de volgende.” Ze staat op en zegt: “Zeg, zullen we naar buiten gaan?”

Dan lopen we alvast richting restaurant voor de lunch.” En zo wandelen we even later door de mooie buurt, slenteren over het chique terrein van de *Harvard*-universiteit en verder, het centrum van de stad in. Bij een kerk staat Alice opeens stil en wijst op een affiche met de aankondiging van een koor. “Kijk nou!” zegt ze, kijk naar die naam!” *The Blue Heron Choir*, lees ik. Ofwel: *Het Blauwe Reiger*-koor. “Dat bedoel ik nou,” zegt Alice.

Niet alleen haar schoonzusje stierf aan kanker, een paar jaar later ook haar moeder. En in 1998 werd bij Alice zelf de diagnose borstkanker gesteld. “Ik heb het gevoel dat ik even achter het gordijn heb gekeken,” zegt ze. “Ik ben mij enorm bewust geworden van tijd. In het jaar dat ik onder behandeling ben geweest, heb ik alleen maar geschreven. Puur escapisme. Maar wat ik schreef ging vrijwel alleen over

‘Schrijven is als een soort drug. Als het goed gaat, is het alsof je in hogere sferen bent beland’

kanker, over dood. Toen ik dat aan mijn oncoloog vertelde, zei ze: ‘Dat is goed. Kanker is nu de hoofdpersoon in je verhaal. Naarmate er meer tijd verstrijkt, zal kanker ‘haar’ moeder zijn. Of een zus. En nog later een vriendin of een andere bijfiguur. Het zal steeds verder van je af komen te staan. Al zal het als personage nooit helemaal weg zijn, want dat kan niet. Maar kanker is niet je hele leven. Het is een hoofdstuk daaruit.’” Hele wijze woorden, vindt Alice. Tijdens haar behandeling merkte ze dat de zorg in het plaatselijke ziekenhuis niet optimaal was. Dus zamelde Hoffman een paar miljoen dollar in en zet ze zich nog steeds in voor het ziekenhuis. Als dank is er een complete afdeling naar haar vernoemd: *The Hoffman Breast Center*. We zijn inmiddels bij het restaurant aangekomen voor de lunch. Het is een ware hotspot - duur, druk en lawaaiig - maar met fantastische bediening en dito eten. Als we een tafeltje bij het raam hebben veroverd, komt het gesprek op de relatie tussen vrouwen, een geliefd onderwerp in haar romans. Er is veel gedoe tussen moeders en dochters, zussen, vriendinnen... Terwijl ze met een kritische blik de menukaart monstert -

“Ik ben aan de lijn, dus ik moet echt oppassen wat ik neem” - legt Hoffman uit: “Ik heb twee zoons gekregen, maar dochters of zussen heb ik niet gehad. Dat vind ik echt jammer. Er zit zo veel ‘oers’ in die relatie die, hoor ik vaak, ook heel gecompliceerd kan zijn. Moeders en dochters kunnen bijna een eenheid vormen, alsof ze versmolten zijn. Maar de afkeer van elkaar is soms net zo intens. Dat vind ik inte-

lijk? “Cynisch?” Het is alsof ze het woord even proeft. “Nee, eerder hoopvol,” zegt ze dan. “Meer als schrijver dan als mens, moet ik er eerlijk bij zeggen. Soms denk ik weleens dat ik schrijf om mijzelf hoop te geven. Ik ben zo teleurgesteld in de manier waarop mensen met elkaar omgaan.” Ze blijft even stil en zegt met een ongemakkelijk lachje: “*Hey, what can I say?*” Met het ouder worden krijg ik daar steeds meer oog voor.” Het eten is op, we pakken onze jassen en lopen nog even naar de *Harvard Book Store* waar ik een gidsje over Boston koop. Terwijl ik afreken, hoor ik achter me een verbaasde kreet. Het is Alice die een doosje kaarten in haar handen heeft. De afgebeelde vogel op het doosje is... een blauwe reiger. Met Alice Hoffman in de buurt is magie nooit ver weg. ■

De derde engel van Alice Hoffman wordt uitgegeven door uitgeverij Orlando en kost € 18,95.

€ 2,45
KORTING

KORTINGSBON

Met deze bon betaalt u in de periode van 24 mei t/m 23 augustus 2012 voor *De derde engel* van Alice Hoffman (ISBN 9789022959992) geen € 18,95, maar € 16,50. Dit is een korting van € 2,45.

Actienummer: 90194191